

overhovedet hjemler, at den nuværende Besidder i en Overenskomst med Staten helt skyder den allerstørste Del af den successionsberettigede Slægt bort og kun beskæftiger sig med de to første Led af den. Vi har taget Forbehold i den Henseende, fordi vi anser det for at være grundlovmæssigt tvivlsomt. Jeg kunde i og for sig tænke mig, at Justitsministeren, da vi dog staar overfor en Grundlovsforandring, søgte grundlovmæssig Hjemmel for de Forandringer i disse Forhold, som var af grundlovmæssig Tvivlsomhed.

Et af Hovedpunkterne i Lovforslaget er det, at der afgives af disse Besiddelser store Beløb, efter Flertalsforslaget 20—25 pCt., efter vort Forslag 15 pCt., af Værdien til Statskassen, og det skulde altsaa efter vor Opfattelse foregaa efter en frivillig Overenskomst mellem den nuværende Besidder og Staten, og det skulde ordnes i Henhold til denne Lov. Det er ikke uden Interesse at se, hvorledes man er gaaet frem med Hensyn til Len, Stamhuse, og hvad dertil hører, nede i Tyskland. Der foreligger angaaende Familiegodser en Forordning af 10. Marts 1919, udstedt af den preussiske Regering med Lovskraft. Gennemlæser man hele denne Forordning, der altsaa er udstedt af den socialdemokratiske preussiske Regering, vil man forgæves søge noget som helst om, at disse Godser direkte eller indirekte bliver belagt med nogen særlig Afgift til Staten derved, at de gaar over til fri Ejendom. Hele Forholdet er efter denne Forordning ordnet saaledes, at det bliver Familien selv, der maa sørge for at skaffe en Ordning til Veje, som Staten saa bagefter maa sanktionere. Men Staten forbeholder sig intet, ikke en Pfennig, i Afgift af disse Godser. Jeg finder det karakteristisk for den Respekt for Ejendomsretten, som aligevel fremtræder gennem denne rent socialdemokratiske Forordning, som er underskrevet af hele det nuværende preussiske Statsministerium, forsaavidt det altsaa sidder endnu, hvad jeg antager.

Det konservative Folkeparti mener, at en Afgift af 15 pCt. vil være passende og ikke træde hindrende i Vejen for en frivillig Overenskomst med de forskellige Lensbesiddere, og vi kan ikke se bort fra, at det, som den nuværende Besidder faar Raadighed over, dog er i høj Grad begrænset. Det begrænses nemlig dels ved, hvad der afgives til Staten, dels Afgivelsen af Jord og dels derved, at de to Femtedele skal hensættes til første og anden Successor. Raadigheden over Sko-

vene bliver ogsaa efter det konservative Forslag for de nuværende Besidders Vedkommende i høj Grad indskrænket, medersom Afgiften bliver sat saa højt, som det er foreslaaet fra de Radikales og Venstres Side, bliver der ikke overdrevent meget, hvorover den nuværende Besidder i Virkeligheden faar fri Raadighed, og ved at sætte Afgiften saa højt forekommer det os, at man lægger Hindringer i Vejen for det, som det konservative Folkeparti lægger allermest Vægt paa, nemlig at Ordningen kommer i Stand ad Frivillighedens Vej.

Med Hensyn til Ændringsforslag Nr. 3, som alle er enige om, vil jeg spørge den højtærede Justitsminister, hvorledes han tænker sig, at de Lenene paahvilende Legater, Apanager, Enkepensioner o. s. v. skal sikres for de paagældende Nydere. Man kunde tænke sig, dels at man kunde affinde sig med de forskellige Apanager og Legatnydere ved Udbetaling af en Kapital, dels at der paa en eller anden Maade kunde skaffes dem Sikkerhed i Godset, og dels at de kunde sikres derved, at der erhvervedes en Livrente i Statsanstalten for Livsforsikring svarende til den paagældende aarlige Ydelse. Jeg vil nu spørge Ministeren, hvorledes han nærmere har tænkt sig, at disse Apanager skal sikres de vedkommende Nydere.

Ændringsforslagene Nr. 4 og Nr. 5 hænger sammen med vort Ændringsforslag Nr. 10 og angaar Betalingen af den Jord, som Staten skal skaffe sig Raadighed over for derefter at udstykke den til mindre Landbrug. Vi har, som nærmere udviklet i Betænkningen, ment, at den mest praktiske Maade at ordne dette Forhold paa var, at Staten betaler med Obligationer og bagefter fordeler Beløbet paa de Lodder, som bliver tilskødet de enkelte Brugere, mod at faa en første Prioritet af en passende Størrelse derfor. Vi synes, at naar Jordreformen saaledes, hvad Jorden angaar, kommer til at hvile i sig selv, lægges der det mindst mulige Beslag paa Statskassen deri fremskaffes en praktisk Ordning, som vil byrde Statskassen det mindst mulige. Vi ser ogsaa en Fordel ved vore Forslag deri, at vi vil lade disse Afgifter af Len og Stamhuse og Fideikommissgodser gaa ind til en særlig Byggefond, idet der ganske sikkert vil kræves store Beløb til Bygninger, og hvad dertil hører, og det vil derfor være godt at have disse Beløb til Raadighed, saa at man ikke skal angribe Statskassen for stærkt. Det forekommer mig i det hele taget at være et Synspunkt, som